

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 27 februari 1945 kl 5 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1945/46 under andra huvudtiteln, avseende anslagen inom justitiedepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Justitiedepartementet m. m.

1:o) **Avlöningar till statsråden utan departement m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 under andra huvudtiteln framlagda förslag (punkt 1, s. 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementets ärenden för den 4 januari 1945) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avlöningar till statsråden utan departement m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 174 000 kronor.

2:o) **Justitiedepartementet: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 2 och 3), vilket innebär en höjning av den i justitiedepartementets avlöningsstat ingående anslagsposten till icke-ordinarie personal med 4 000 kronor, därav 2 800 kronor för beredande av lön till ett kontorsbiträde och 1 200 kronor för övertidsersättningar m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för justitiedepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	»	155 500
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	82 600
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	32 900

Summa kronor 295 000;

b) till *Justitiedepartementet: Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 295 000 kronor.

3:o) **Justitiedepartementet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 3 och 4), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Justitiedepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

4:o) **Justitiedepartementet: Svensk författningssamling. Lagberedningen. Processreformen m. m. Ombuden för tillsyn å tryckta skrifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 4—7, s. 4 och 5) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1945/46 anvisa

a) till *Justitiedepartementet: Svensk författningssamling* ett förslagsanslag av 200 000 kronor,

b) till *Lagberedningen* ett reservationsanslag av 55 000 kronor,

c) till *Processreformen m. m.* ett reservationsanslag av 55 000 kronor,

d) till *Ombuden för tillsyn å tryckta skrifter* ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

Justitiekanslersämbetet.

5:o) **Justitiekanslersämbetet: Avlöningar. Justitiekanslersämbetet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 8 och 9, s. 5), som innebära oförändrad medelsanvisning för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1945/46 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Justitiekanslersämbetet: Avlöningar* 84 000 kronor,

b) till *Justitiekanslersämbetet: Omkostnader* 7 700 kronor.

Domstolarna.

6:o) **Högsta domstolen m. m.: Avlöningar till högsta domstolens ledamöter.** Kungl. Maj:t har (punkt 10, s. 6 och 7) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för högsta domstolen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels ock till Högsta domstolen m. m.: Avlöningar till högsta domstolens ledamöter för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 480 000 kronor.

I gällande riksstat är anslaget upptaget med ett belopp av 475 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att i avlöningsstaten för högsta domstolen upptages en särskild, förslagsvis beräknad anslagspost till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. Från anslagsposten i fråga skola bestridas de ersättningar som förutsättas skola utgå till militär ledamot i högsta domstolen därest i propositionen nr 246 till 1944 års riksdag framlagt, av riksdagen såsom vilande antaget förslag till ändrad lydelse av bland annat § 20 regeringsformen av riksdagen slutligt antages. Medelsbehovet under anslagsposten, som beräknats med utgångspunkt från att envar av de två ledamöter, som representera armén och marinen, tillerkännes ett fast arvode av 1 800 kronor för år samt att representanten för flygvapnet beredes ersättning i form av dagarvode å 60 kronor för varje föredragningsdag, har för budgetåret 1945/46 uppskattats till 5 000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för högsta domstolen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till justitieråden, *förslagsvis* ... kronor 475 000

1 justitieråd kronor 21 000

23 justitieråd » 483 000 kronor 504 000

Avgå: pensionsavdrag, *för-*

slagsvis..... » 29 000

Kronor 475 000

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, *förslagsvis*

» 5 000

Summa kronor 480 000;

b) till *Högsta domstolen m. m.: Avlöningar till högsta domstolens ledamöter* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 480 000 kronor.

7:o) **Högsta domstolen m. m.: Avlöningar till befattningshavare vid nedre justitierevisionen.** Kungl. Maj:t har (punkt 11, s. 7—12) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för nedre justitierevisionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels ock till Högsta domstolen m. m.: Avlöningar till befattningshavare vid nedre justitierevisionen för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 686 500 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med ett belopp av 667 500 kronor. I den för nedre justitierevisionen gällande avlöningsstaten är anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal upptagen med 109 600 kronor. Anslagspostens belopp medger avlönande av, bland annat, fyra extra revisionssekreterare under hela året och en extra revisionssekreterare under halva året.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal höjes med 19 000 kronor för att möjliggöra anställande av ytterligare en extra revisionssekreterare och två extra skrivbiträden samt inrättande av ytterligare en amanuensbefattning i stället för två kanslistjänster. Under erinran att inom justitiedepartementet igångsatts utredning rörande möjligheten att nedbringa förefintlig arbetsbalans i högsta domstolen samt att resultatet av detta utredningsarbete kunde komma att medföra behov att än ytterligare förstärka antalet revisionssekreterare, har härjämte föreslagits, att anslagsposten uppföres förslagsvis, därvid emellertid förutsatts, att personalökning utöver ramen för anvisat belopp icke skall medgivas i större omfattning än som erfordras för arbetsbalansens nedbringande.

Beträffande avlöningsstatens övriga anslagsposter har någon förändring icke ifrågasatts.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med hänsyn till föreliggande omständigheter för nästa budgetår uppföres med ett allenast såsom förslagsvis angivet belopp, därvid utskottet i likhet med Kungl. Maj:t förutsätter, att personalökning utöver ramen för det anvisade beloppet icke skall medgivas i större omfattning än som erfordras för arbetsbalansens nedbringande. Då emellertid frågan om anslagspostens begränsning enligt utskottets mening ånyo bör prövas vid nästa riksdag, synes avlöningsstaten icke böra fastställas att gälla för längre tid än ett budgetår.

I övrigt har utskottet ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag fastställa följande avlöningsstat för nedre justitierevisionen, att tillämpas under budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 468 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis.. »	3 200
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	» 128 600
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 86 200
<hr/>	
Summa kronor 686 500;	

b) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till *Högsta domstolen m. m.: Avlöningar till befattningshavare vid nedre justitierevisionen* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 686 500 kronor.

8:o) **Högsta domstolen m. m.: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 12 och 13), vilket innebär en med 1 500 kronor ökad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Högsta domstolen m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 48 500 kronor.

9:o) **Högsta domstolen m. m.: Bidrag till Nytt juridiskt arkiv.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 13 och 14) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Högsta domstolen m. m.: Bidrag till Nytt juridiskt arkiv* för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 2 000 kronor.

10:o) **Regeringsrätten: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 14 och 15) och under erinran att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Regeringsrätten: Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 149 700 kronor.

11:o) **Regeringsrätten: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, s. 15), som innebär en av ökat medelsbehov för expenser betingad anslagsökning med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Regeringsrätten: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

12:o) **Regeringsrätten: Regeringsrättens årsbok.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, s. 15 och 16), vilket innebär en höjning av anslaget med 2 300 kronor för att bestrida kostnaderna för en fullständigare redigering av viss del av årsbokens notisavdelning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Regeringsrätten: Regeringsrättens årsbok* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 14 300 kronor.

13:o) **Hovrätterna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 17, s. 17—41) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i hovrätternas personalförteckning vidtaga viss ändring, dels fastställa avlöningsstat för hovrätterna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels ock till Hovrätterna: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 2 151 400 kronor.

I syfte att såsom en övergångsform till den nya rättegångsordningen anordna muntlig förhandling i målen i större utsträckning än tidigare föreslås förstärkning av ledamotsantalet med fyra ledamöter i Svea hovrätt, två ledamöter i Göta hovrätt och en ledamot i hovrätten över Skåne och Blekinge. Därest den sålunda föreslagna ökningen av hovrätternas ledamotsantal icke skulle visa sig tillräcklig, förutsättes att referentfiskaler såsom för närvarande skola få anlitas i viss utsträckning. Med hänsyn härtill föreslås även viss förstärkning av fiskalspersonalen.

Vidare föreslås förstärkning av Svea hovrätt på grund av ökning i arbetsbördan med två extra ledamöter, varav den ene motsvarar en från och med budgetåret 1941/42 indragen sådan ledamot och den andre avser att utgöra kompensation för att de ledamöter å sjunde divisionen, vilka tillika äro ledamöter av krigshovrätten, måste i ökad omfattning tjänstgöra i krigshovrätten.

Av de sammanlagt nio nya extra ledamöterna beräknas fyra vara assessorer, de övriga fem adjungerade fiskaler. I fråga om fiskalspersonalen har anslagsökningen begränsats till att avse utbyte av sju fiskalsaspiranter mot extra fiskaler.

I övrigt föreslås höjning av arvudet till den hos advokatfiskalen i Svea hovrätt tjänstgörande amanuensen från 2 200 kronor till samma belopp som fiskalsaspirantarvudet eller 4 200 kronor samt förbättrad löneställning för vissa biträden, som i samband med domsagoreformen fått sig anförtrodda uppgifter med avseende å förvaltningen av domsagoanslagen. I sistnämnda hänseende föreslås att för kanslibiträdet i lönegraden A 4 hos advokatfiskalen i Göta hovrätt inrättas en extra ordinarie kontoristtjänst i 9 lönegraden, varvid förutsättes, att vikariatsförordnande å den ordinarie kanslibiträdestjänsten icke skall meddelas, och vidare att kontorsbiträdet hos sekreteraren i skånska hovrätten uppflyttas från lönegraden A 4 till kanslibiträde i lönegraden A 7 ävensom att skrivbiträdet hos sekreteraren i norrländska hovrätten uppflyttas från lönegraden Ex 2 till kontorsbiträde i lönegraden Eo 4.

I hovrätternas personalförteckning och avlöningsstat föreslår Kungl. Maj:t icke andra ändringar än sådana som påkallas av ovannämnda förslag samt

därav, att advokatfiskalstjänsten i Svea hovrätt tills vidare — i likhet med motsvarande tjänst i Göta hovrätt — hålles vakant.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *C. P. Wahlmark* (I: 111) och den andra inom andra kammaren av fröken *Hildur Nygren m. fl.* (II: 245), däri hemställts, att den av Kungl. Maj:t föreslagna tjänsten såsom extra ordinarie kontorist i lönegraden Eo 9 vid Göta hovrätt i stället inrättas såsom en ordinarie kansliskrivar-tjänst i lönegraden A 11.

Allmänna lönenämnden har i sitt efter remiss avgivna utlåtande över hovrätternas förslag förordat, att ifrågavarande biträdestjänst inrättas i lönegraden Eo 11 (propositionen, s. 34), vilket motionärerna åberopat. Beträffande de skäl motionärerna i övrigt anfört till stöd för sitt förslag hänvisas till motionen I: 111.

Utskottet har icke kunnat undgå finna övervägande skäl tala för en något högre löneställning för biträdet hos advokatfiskalen i Göta hovrätt än den av Kungl. Maj:t föreslagna lönegraden Eo 9. Motionärerna ha i likhet med allmänna lönenämnden föreslagit 11 lönegraden, men gå utöver lönenämndens förslag därutinnan, att de föreslå att tjänsten skall uppföras på ordinarie stat (lönegraden A 11). Utskottet, som icke är berett att tillstyrka motionen i sistnämnda hänseende, förordar att ifrågavarande befattning inrättas i lönegraden Eo 11. I detta sammanhang vill utskottet understryka vad lönenämnden anfört därom, att en omprövning av löneställningen för hovrätternas biträdespersonal bör komma till stånd.

Utskottet.

I övrigt föranleder Kungl. Maj:ts förslag ej erinran från utskottets sida. I anledning av utskottets ovannämnda förslag synes icke-ordinarieposten under Göta hovrätt böra höjas med 300 kronor och anslagets slutsumma med samma belopp till 2 151 700 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 111 och II: 245

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i hovrätternas personalförteckning vidtaga den ändringen att antalet kanslibiträden i hovrätten över Skåne och Blekinge ökas till 2 och antalet kontorsbiträden i samma hovrätt minskas till 2;

b) fastställa följande avlöningsstat för hovrätterna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

Svea hovrätt.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän,
förlagsvis	kronor	480 600
2. Arvodep och särskilda ersättningar, be-
stämda av Kungl. Maj:t, förlagsvis..	»	30 200

Statsutskottets utlåtande nr 2.

3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	490 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	132 800
Summa kronor		1 134 200

Göta hovrätt.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	227 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämda av Kungl. Maj:t	»	14 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	238 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	62 800
Summa kronor		543 300

Hovrätten över Skåne och Blekinge.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	141 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämda av Kungl. Maj:t	»	7 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	125 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	36 100
Summa kronor		309 700

Hovrätten för Övre Norrland.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	72 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämda av Kungl. Maj:t	»	2 900
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	72 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	16 900
Summa kronor		164 500;

c) till *Hovrätterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1945/46 an-
visa ett förslagsanslag av 2 151 700 kronor.

14:o) **Hovrätterna: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 18, s. 41—44)
föreslagit riksdagen att till *Hovrätterna*: *Omkostnader* för budgetåret 1945/
46 anvisa ett förslagsanslag av 129 000 kronor.

I gällande riksstat är anslaget uppfört med 120 000 kronor. Med hänsyn till belastningen har för sjukvård m. m. beräknade medel ansetts böra uppräknas med 2 200 kronor. Vidare har medelsbehovet för andra *expenser* än bränsle, lyse och vatten ansetts böra beräknas till ett 6 800 kronor högre belopp än i fjol.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Hovrätterna: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 129 000 kronor.

15:o) **Häradsrätterna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 19, s. 44—54) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för häradsrätterna, att tillämpas under budgetåret 1945/46, dels ock till Häradsrätterna: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 5 082 000 kronor.

I gällande riksstat är anslaget uppfört med 5 072 000 kronor.

Av Kungl. Maj:t föreslagna förändringar påkallas i det väsentliga av landsrättsförläggningen av städerna Filipstad och Hudiksvall, som ansetts böra medföra uppflyttning av Östersysslets domsaga från lönegrupp II till lönegrupp III och Norra Hälsinglands domsaga från lönegrupp III till lönegrupp IV ävensom inrättande av ytterligare en notariebefattning i envar av dessa domsagor.

Övriga ändringar överensstämma med den av statsmakterna beslutade planen för domsagoreformens genomförande, enligt vilken antalet tingsnotarier skall minskas successivt under en femårig övergångstid och biträdesorganisationen samtidigt därmed utbyggas.

I anledning av framställning i ämnet från Sveriges yngre juristers förening anför *departementschefen*, att han ej funnit anledning föreligga att nu upptaga frågan om en allmän omreglering av tingsnotariernas och tingsnotarieaspiranternas arvoden. I detta hänseende har departementschefen erinrat, att den av 1943 års riksdag beslutade arvodesregleringen för, bland andra, domsagornas notarier och notarieaspiranter var avsedd att innefatta kompensation även för den av dyrtiden orsakade ökningen av levnadskostnaderna. Därtill kommer, framhåller departementschefen, att de sakkunniga för domarutbildningen m. m. vilka beräknas komma att slutföra sitt uppdrag under innevarande år, torde komma att till prövning upptaga även spörsmålet om tingsnotariernas ställning.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehåft två i första kammaren av herr *G. Siljeström* väckta motioner, vari motionären hemställt,

dels (motionen I: 112) att riksdagen måtte besluta, att provisoriskt tillägg å domsagonotariernas arvoden skall utgå med 8 procent under budgetåret 1945/46, samt att nödiga medel därför måtte anvisas,

dels ock (motionen I: 113) att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till årets riksdag om felräkningspengar till domsagobiträde, som av vederbörande hovrätt förordnats att på eget ansvar omhändervar stämpelförsäljningen och stämpelbeläggningen i domsagan.

Beträffande de skäl motionären anfört till stöd för sina förslag får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet.

Utskottet vill erinra om att personal, som i likhet med tingsnotarier och tingsnotarieaspiranter avlönas med arvoden och följaktligen står utanför den reglering av löneställningen — med lön avvägd efter en viss gemensam grundnivå samt rörligt tillägg och kristillägg — som gäller för personal å löneplan, icke omfattades av den provisoriska lönetilläggsreglering, som beslöts vid fjolårets riksdag under höstsessionen (rd. skr. nr 487). Gemensamma hållpunkter saknades för att beträffande sådana personalgrupper åvägbringa en allmän omprövning av lönenivån, motsvarande den, som låg till grund för nämnda beslut. Emellertid förutsattes, att Kungl. Maj:t skulle beträffande sådan personal företaga de jämkningar i löneställningen, som kunde finnas påkallade och förenliga med de allmänna riktlinjerna på löneområdet.

Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen har departementschefen beträffande tingsnotariernas och tingsnotarieaspiranternas avlöningsförhållanden erinrat om att den av 1943 års riksdag beslutade arvodesregleringen var avsedd att innefatta kompensation även för den av dyrtiden orsakade ökningen av levnadskostnaderna. Någon nämnvärd ändring i levnadskostnadsindex har sedan dess ej inträtt. Kungl. Maj:t har ej heller funnit skäl föreligga att i anslutning till beslutet om provisoriska lönetillägg åt vissa befattningshavare vidtaga jämkning i ifrågavarande arvodesbelopp. Enligt vad departementschefen även anfört torde 1943 års domarutredning komma att till prövning upptaga spørgsmålet om tingsnotariernas ställning, och då denna utredning väntas slutförd under innevarande år synes en fristående omprövning av 1943 års arvodesreglering i vad densamma avser här ifrågavarande arvoden icke böra äga rum redan under nu pågående riksdag.

Utskottet, som i anledning av vad sålunda anförts icke anser sig böra tillstyrka motionen I: 112, vill i anledning av det i motionen I: 113 framförda yrkandet om framställning till Kungl. Maj:t rörande felräkningspenningar till vissa domsagobiträden framhålla, att denna fråga är beroende av Kungl. Maj:ts prövning i anledning av en av föreningen Sveriges härads hövdingar gjord framställning i ämnet, över vilken allmänna lönenämnden efter remiss avgivit utlåtande. Utskottet är med hänsyn härtill ej berett att tillstyrka det i sistnämnda motion framställda förslaget.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen I: 112,

a) fastställa följande avlöningsstat för häradsrätterna, att tillämpas under budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 2 120 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämnda av Kungl. Maj:t.....	» 2 800
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 2 568 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 391 200
Summa kronor 5 082 000;	

b) till *Häradsrätterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 5 082 000 kronor.

II. att motionen I: 113 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

16:o) **Häradsrätterna: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, s. 54—56), vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär en av ökande kostnader för reseersättningar i domsagorna under skånska och norrländska hovrätterna betingad anslagshöjning med 15 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsrätterna: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 425 000 kronor.

17:o) **Häradsrätterna: Reseersättningar till nämndemän.** Kungl. Maj:t har (punkt 21, s. 56 och 57) föreslagit riksdagen att till *Häradsrätterna: Reseersättningar till nämndemän* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 655 000 kronor.

Å gällande riksstat är ifrågavarande anslag uppfört med 635 000 kronor.

Enligt 21 kap. 12 § lagen den 18 juni 1926 om delning av jord å landet skola ägodelningsnämndemän för resa till och från det ställe, där ägodelningsrätten sammanträder, samt för uppehållet vid rätten åtnjuta ersättning enligt gällande resereglemente. Denna ersättning skall enligt föreskrift i samma lagrum gäldas av sakägarna. I skrivelse den 17 juni 1944, nr 387, har riksdagen i anledning av väckt motion och under åberopande av vad som anförts i andra lagutskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 56 hemställt om utredning rörande sådan ändring av lagrummet, att ifrågavarande ersättning till ägodelningsnämndemän skall gäldas av allmänna medel.

Med anledning härav har inom justitiedepartementet verkställts utredning i angivna hänseende, och förslag om sådan ändring av 21 kap. 12 § jorddelningslagen som riksdagen ifrågasatt har remitterats till lagrådet. Kostnaderna för statsverkets övertagande av ifrågavarande utgifter kunna enligt den

verkställda utredningen uppskattas till i runt tal 20 000 kronor för år. Förvarande anslag har därför ansetts böra uppräknas med nämnda belopp till 655 000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehaft en i andra kammaren av herrar *M. Forsberg* och *F. Sundström* väckt motion (II: 28), däri föreslagits, att nämndeman skall — utöver nu utgående resekostnads- och traktamentsersättning — tillerkännas ett dagarvode av 8 kronor och hemställts, att riksdagen måtte anvisa ifrågavarande förslagsanslag med ett belopp av 800 000 kronor.

Vid 1944 års riksdag voro bestämmelserna om reseersättning till nämndemän föremål för en allmän revision. Kungl. Maj:t hade i propositionen nr 27 föreslagit, att till nämndemän skulle utgå, ej blott såsom dittills resekostnadsersättning, utan jämväl traktamentsersättning enligt allmänna rese-reglementet. I de likalydande motionerna I: 278 och II: 442 hade föreslagits viss jämkning i Kungl. Maj:ts förslag. Riksdagen anförde (skr. nr 261) i här berörda fråga följande.

I likhet med departementschefen anser riksdagen, att traktamentsersättning bör på samma sätt som resekostnadsersättning utgå till nämndeman för inställelse vid alla tingssammanträden. Såsom departementschefen framhållit har det nuvarande systemet med enbart resekostnadsersättning ofta förorsakat nämndemännen ekonomiska upppoffringar och medfört svårigheter att för uppdraget förvärva den i varje fall lämpligaste.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall traktamentsersättningen bestämmas enligt traktamentsklassen E allmänna resereglementet och följaktligen bestå av ett dagtraktamente om 10 kronor och ett natttraktamente om 6 kronor. Då emellertid tingshusbyggnadsskyldige ha att hålla kostnadsfritt nattkvarter för nämndemännen å tingsstället, kommer natttraktamente att utgå endast i undantagsfall, nämligen då övernattning måste ske på annan ort än tingsstället.

I motionerna framhålles, att rätten till traktamente enligt resereglementet är beroende av vederbörandes bostadsort. Sålunda må traktamentsersättning enligt 17 § 1 mom. nämnda reglemente icke åtnjutas för förrättning, som utföres å förrättningsmannens bostads- eller tjänstgöringsort eller på avstånd ej överstigande 3 kilometer därifrån eller — beträffande stad, köping eller därmed jämförligt samhälle — från gränsen för det planlagda område, inom vilken förrättningsmannen har sin bostad eller tjänstgöring. Motionärerna anse däremot, att alla nämndemän, oavsett bostadsorten böra erhålla skäligt traktamente och föreslå dagtraktamenten om 10 kronor till dem, som bo på tingsplatsen, och 15 kronor till övriga.

Riksdagen har i huvudsak godtagit Kungl. Maj:ts förslag. Sålunda anser riksdagen, att traktamentsersättning till nämndeman bör utgå enligt bestämmelserna i allmänna resereglementet. Med anledning av vad motionärerna anför har riksdagen emellertid ansett sig böra vidtaga den jämkningen däri, att reglementets 17 § 1 mom. icke skall vinna tillämpning vid bedömande av nämndemans rätt till dagtraktamente. Medan alltså dagtraktamente i enlighet härmed må tillkomma jämväl å tingsstället bosatt nämndeman, förutsätter riksdagen, att reglementets bestämmelser skola beträffande rätten till natttraktamente gälla utan motsvarande jämkning.

Motionärerna framhålla, att man av riksdagens beslut fick den uppfattningen, att nämndemännen skulle erhålla ett dagtraktamente av 10 kronor, och anföra därefter:

Genom att tillämpa rese- och traktamentsersättning enligt allmänna resereglementet blev förhållandet i verkligheten, att ingen ersättning utgår, om förrättningen ej tagit i anspråk mer än tre timmar. Har förrättning tagit i anspråk mera än tre men högst åtta timmar utgår ersättning med fem kronor. För att helt traktamente på 10 kronor skall kunna utgå fordras, att förrättningen tagit i anspråk mer än åtta timmar.

Då många — ja kanske de flesta — tingssammanträden torde taga en tid ej överskridande åtta timmar, blir alltså ersättningen nu endast fem kronor.

Om ingen ändring företages blir det för framtiden omöjligt att få en sådan sammansättning i häradsrätterna, att de bredare folkgrupperna bli representerade.

Utskottet finner ej anledning till erinran mot att anslaget belopp höjes med 20 000 kronor i anledning av föreliggande förslag om statens övertagande av utgifterna för vissa ersättningar till ägodelningsnämndemän.

Utskottet.

I likhet med motionärerna anser utskottet, att nuvarande bestämmelser om traktamentsersättning till nämndeman icke äro fullt tillfredsställande. Utskottet, som funnit frågan om ersättning till nämndeman vara av beskaffenhet att böra göras till föremål för ytterligare överväganden av Kungl. Maj:t, förutsätter, att förslag i ämnet skall kunna föreläggas nästa riksdag.

Utskottet vill emellertid erinra, att Kungl. Maj:t jämlikt 17 § 3 mom. allmänna resereglementet äger föreskriva undantag från vad i 1 och 2 mom. samma paragraf är stadgat ävensom att Kungl. Maj:t, i anslutning till 1944 års riksdags ovan omnämnda uttalande, i kungörelse den 15 juni 1944 (SFS nr 374) bland annat förordnat, att vid bedömande av nämndemäns rätt till dagtraktamente 17 § 1 mom. resereglementet icke skall äga tillämpning. Utskottet vill nu i anledning av motionärernas framställning föreslå, att tills vidare — i avvidan på det förslag i ämnet av Kungl. Maj:t, som utskottet ansett erforderligt för en slutlig lösning av ersättningsfrågan — ej heller 17 § 2 mom. skall äga tillämpning vid bedömande av nämndemans rätt till dagtraktamente. Då de av motionärerna omnämnda bestämmelserna om begränsning av traktamente för dag, varav högst åtta timmar tagits i anspråk för resa eller förrättning, återfinnas i sistnämnda moment, innebär förslaget, att nämndeman för varje dag han deltagit i sammanträde kommer att erhålla ett traktamente av 10 kronor oavsett sammanträdet varaktighet.

Den merkostnad, som uppkommer genom ifrågavarande jämkning i traktamentsersättningen, kan ej beräknas utan närmare utredning. En viss höjning av anslaget torde dock böra äga rum. Med hänsyn till att i dess nuvarande belopp ej beräknats kostnaden i anledning av fjolårets beslut att beträffande nämndemän eftergiva tillämpningen av 17 § 1 mom. allmänna resereglementet, synes anslaget nu böra uppföras med ett belopp av 700 000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 28 till *Häradsrätterna: Reseersättningar till nämndemän* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor.

18:o) **Häradsrätterna: Anskaffande av nya fastighetsböcker för landet.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 57 och 58), vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär en anslagshöjning med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsrätterna: Anskaffande av nya fastighetsböcker för landet* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

19:o) **Häradsrätterna: Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 58) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsrätterna: Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

20:o) **Vattendomstolarna: Avlöningar. Vattendomstolarna: Omkostnader. Krigsrätterna: Avlöningar. Krigsrätterna: Omkostnader.** Beträffande ifrågasvarande anslag (punkterna 24—27, s. 58—60) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

21:o) **Krigsrätterna: Ersättningar till civila ledamöter i fältkrigsrätter m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28, s. 60 och 61), och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Krigsrätterna: Ersättningar till civila ledamöter i fältkrigsrätter m. m.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 70 000 kronor.

Rättegångsväsendet i allmänhet.

22:o) **Ersättning åt domare, vittnen och parter.** Kungl. Maj:t har (punkt 29, s. 61 och 62) föreslagit riksdagen att till Ersättning åt domare, vittnen och parter för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

I gällande riksstat är ifrågavarande anslag uppfört med 550 000 kronor.

Anslaget har för nästkommande budgetår uppräknats med hänsyn till belastningen under de senaste budgetåren samt det ökade medelsbehov som kan förväntas bli en följd av bland annat utfärdade bestämmelser med förmanligare ersättningsgrunder för bisittare vid Stockholms rådhusrätt vid behandlingen av vissa patentmål.

Anslagsberäkningen har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Ersättning åt domare, vittnen och parter* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

23:o) **Kostnader enligt lagen om fri rättegång.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 62 och 63), vilket innebär att anslaget i avvaktan å ytterligare erfarenhet av medelsåtgången upptagits med oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader enligt lagen om fri rättegång* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

24:o) **Understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 31, s. 63—65) föreslagit riksdagen att till Understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med ett belopp av 67 500 kronor.

Enligt gällande föreskrifter rörande anslagets disposition (SFS 1919: 639) kan offentlig rättshjälpsanstalt bland annat erhålla understöd dels till bestridande av samtliga för dess verksamhet nödvändiga utgifter för postporto, telefon, telegram ävensom till resekostnadsersättning enligt vissa grunder, dels ock beredas ersättning intill hälften av det belopp, som återstår, sedan från anstaltens sammanlagda årsutgifter till avlöningar, skrivmaterialier och tryckningskostnader dragits ersättningsbelopp, som kommit anstalten till

godo på grund av domstolsbeslut eller eljest för lämnat biträde i rättegång. Vid beviljande av understöd av statsmedel till rättshjälpsanstalterna har Kungl. Maj:t sedan ett flertal år beräknat ersättningen i sistnämnda hänseende efter ett sådant procenttal, att summan av samtliga understöd motsvarat det belopp varmed anslaget upptagits i riksstaten. Sagda procenttal, som tidigare uppgått till omkring 25, har efter hand sjunkit och utgjorde för år 1943 10,1.

Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning under anslaget för nästkommande budgetår, som innebär en ökning med 82 500 kronor, avser att bereda möjlighet att utbetala understöd till rättshjälpsanstalterna med belopp som bättre överensstämmer med vad som förutsattes vid gällande bestämmelser tillkomst. Därest det likväl skulle visa sig att inrättandet av ny rättshjälpsanstalt skulle vara beroende av att statsbidrag utgår efter högre procenttal än det sålunda förhöjda anslagsbeloppet med tillämpning av hittills använda principer medger, förutsättes att anslaget skall kunna överskridas för att möjliggöra tillgodoseende av rättshjälpsbehovet i landsända där detta är särskilt trängande.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av anslagets belopp tillstyrker utskottet, som ej heller funnit anledning till erinran emot att anslaget överskrides under de förutsättningar, som angivits i statsrådsprotokollet. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

25:o) **Statens rättsläkarstation i Stockholm: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 32, s. 65—68) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för statens rättsläkarstation i Stockholm, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels ock till Statens rättsläkarstation i Stockholm: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med ett belopp av 40 000 kronor. Anslaget beräknades från den utgångspunkten att rättsläkarstationen i fråga skulle vara i verksamhet under endast halva budgetåret.

Medelsbehovet för budgetåret 1945/46 har uppskattats i huvudsaklig överensstämmelse med de i propositionen nr 223 till 1944 års riksdag angående omorganisation av rättsmedicinalväsendet angivna grunderna, dock att de i avlöningsstaten uppförda anslagsposterna till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, samt till övrig icke-ordinarie personal ökats med 2 000 kronor respektive 1 000 kronor i syfte att tillgodose behovet av vikarier ävensom medgiva förhöjning av det personliga lönetillägget till bårhusföreståndaren vid stationen.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens rättsläkarstation i Stockholm, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor 12 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förlagsvis</i>	» 50 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 10 000
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	» 3 000
Summa kronor 75 000;	

b) till *Statens rättsläkarstation i Stockholm*: *Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

26:o) **Statens rättsläkarstation i Stockholm: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 69), vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär en av medelsbehovets utmätande för helt budgetår betingad anslagsökning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens rättsläkarstation i Stockholm*: *Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

27:o) **Medikolegala besiktningar.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 34, s. 69 och 70) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

28:o) **Ersättning för vissa bötesandelar. Ersättning för förlorad inteckningslösen vid stadsdomstolarna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 35 och 36, s. 70) och under erinran, att för innevarande budgetår under ifrågavarande anslag anvisats 2 500 kronor respektive 140 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1945/46 anvisa

a) till *Ersättning för vissa bötesandelar* ett anslag av 2 000 kronor,

b) till *Ersättning för förlorad inteckningslösen vid stadsdomstolarna* ett anslag av 138 000 kronor.

Fångvården m. m.

29:o) **Fångvårdsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 37, s. 71—78) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i fångvårdsstyrelsens personalförteckning uppföra en extra ordinarie byråsekreterare i lönegraden Eo 21, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels ock till Fångvårdsstyrelsen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 316 300 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med ett belopp av 306 000 kronor.

För nästa budgetår har räknats med en minskning av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 14 100 kronor till 164 300 kronor, beroende på att två ordinarie assistenter av 3:e klass och ett ordinarie skrivbiträde erhållit förordnande å högre icke-ordinarie tjänster.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, föreslås ökad med 400 kronor, utgörande automatisk kostnadsökning för dagarvoden till sakkunniga enligt lagen om villkorlig frigivning.

Då den fortgående utvecklingen av fångvårdens arbetsdrift med säkerhet kan antagas medföra stadigvarande behov av en för tre år sedan inrättad befattnings i lönegraden Ex 21 å fångvårdsstyrelsens arbetskontor, föreslås tjänstens överförande till extra ordinarie stat med benämning byråsekreterare.

För tillgodoseende av det särskilt till följd av fångantalets stegring och rådande upphandlingssvårigheter ökade personalbehovet har anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal uppräknats med 12 000 kronor, motsvarande lön till en extra tjänsteman i 16:e lönegraden samt tre extra skrivbiträden. Härjämte har under anslagsposten beräknats medel för avlöning av två amanuenser i stället för nyssnämnda ordinarie assistenter av 3:e klass samt med 300 kronor för ersättning till en portvakt. Anslagsposten har uppförts med ett belopp av 109 300 kronor, innebärande en ökning med 22 800 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg har uppräknats med 1 200 kronor.

Utskottet.

Med hänsyn till att stadigvarande behov nu anses föreligga av den 1942 inrättade extra befattningen å fångvårdsstyrelsens arbetskontor har utskottet

intet att erinra mot att tjänsten överföres till extra ordinarie stat i lönegraden Eo 21. Ej heller har utskottet något att erinra mot att det av mera tillfälliga förhållanden ökade personalbehovet tillgodoses i föreslagen omfattning.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag jämväl i övrigt hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i fångvårdsstyrelsens personalförteckning uppföra en extra ordinarie byråsekreterare i lönegraden Eo 21;

b) fastställa följande avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 164 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 8 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 109 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 34 000

Summa kronor 316 300;

c) till *Fångvårdsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 316 300 kronor.

30:o) **Fångvårdsstyrelsen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38, s. 78 och 79) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fångvårdsstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 48 500 kronor.

31:o) **Fångvårdsanstalterna: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkt 39, s. 80—106) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

32:o) **Fångvårdsanstalterna: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 40, s. 107—113) föreslagit riksdagen att till *Fångvårdsanstalterna*: *Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 2 965 400 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2 960 400 kronor. Enligt för anslaget fastställd omkostnadsstat beräknas för sjukvård för personal 12 000 kronor, för reseersättningar 50 000 kronor, för

expenser 795 000 kronor, för publikationstryck 4 700 kronor samt för övriga utgifter 2 098 700 kronor.

Beträffande anslagsberäkningen för nästkommande budgetår har departementschefen icke ifrågasatt annan förändring än att anslagsposten till sjukvård för personal till större överensstämmelse med de under posten redovisade utgifterna uppräknas med 5 000 kronor.

Emellertid har fångvårdsstyrelsen hemställt, att en ny post, avsedd till understöd åt intagnas familjer, måtte uppföras å omkostnadsstaten. Här om har styrelsen anfört följande.

De å fångvårdsanstalt intagna äro till den allt övertvägande delen medel-lösa. Även där så icke är fallet, råkar familjen i allmänhet i ekonomiskt nödläge, när familjeförsörjaren berövas sin frihet. Styrelsen har i sin verksamhet ständigt tillfälle att bevittna dessa frihetsberövandets icke avsedda men ofrånkomliga konsekvenser och finner det angeläget att erhålla möjlighet att kunna ge de nödställda familjerna något bistånd. Att styrelsen härigenom skulle tråda i fattigvårdens ställe är självfallet icke meningen, men önskvärt vore att styrelsen kunde bistå i de fall då samhällets hjälporgan icke anse sig kunna lämna mer än nödortfölig hjälp eller där de sakna befogenhet att gå utöver en viss ram. Enligt styrelsens erfarenhet föreligger det fall då det kan vara mycket önskvärt att lämna en ekonomisk handräckning, som kan lända den intagne eller hans familj till nytta. Så har skett sedan långa tider tillbaka med anlitan- de av fondmedel som stå till fångvårdsstyrelsens förfogande, men dessa fonder avse i huvudsak hjälp till *fri-givna*; vad som kan disponeras för de å *anstalterna ännu intagnas* familjer är försvinnande litet. Så långt möjligt är, bör emellertid ett understöd från styrelsen bestämmas med hänsyn till den intagnes villighet att själv med sina arbetspremier hjälpa sina närstående. Då styrelsen avser att noga pröva hjälpbehovet och att lämna bistånd endast då så är oundgängligen nödvändigt, har styrelsen inskränkt sitt äskande på denna punkt till att avse ett belopp av 10 000 kronor att under omkostnadsstaten uppföras såsom *understöd åt intagnas familjer*.

Departementschefen har funnit denna framställning synnerligen behjärtansvärd och har därför biträtt förslaget om upptagande i omkostnadsstaten av en särskild post för ändamålet. I fråga om förutsättningarna för att dylikt understöd skall utgå har departementschefen anslutit sig till de av fångvårdsstyrelsen framförda synpunkterna. Med den begränsning av medelsanvisningen för ifrågavarande ändamål, som styrelsen föreslagit, har förslaget icke ansetts behöva föranleda någon anslagshöjning. De medel, som anvisas till understöd av detta slag, anses böra maximeras.

Utskottet.

Fångvårdsstyrelsens framställning att med anlitan- de av förevarande anslag få utbetala understöd intill ett belopp av 10 000 kronor åt intagnas familjer har utskottet i likhet med departementschefen funnit behjärtansvärd. Då vad härutinnan ävensom i övrigt under denna punkt anförts och föreslagits ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Fångvårdsanstalterna: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 2 965 400 kronor.

33:o) **Interneringsnämnden.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 113—115), vilket innebär en anslagsökning med 1 000 kronor, därav 600 kronor för arvode till ett extra biträde åt nämndens sekreterare samt 400 kronor för beredande av provisoriskt lönetillägg till nämndens skrivbiträde, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande stat för interneringsnämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Stat.

Avlöningar.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	kronor	9 200
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal m. m., <i>förslagsvis</i>	»	3 700

Omkostnader.

Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	»	2 600
Summa kronor		15 500;

b) till *Interneringsnämnden* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 15 500 kronor.

34:o) **Ungdomsfängelsenämnden.** Kungl. Maj:t har (punkt 42 s. 115 och 116) föreslagit riksdagen dels bemyndiga Kungl. Maj:t medgiva, att den i gällande stat för ungdomsfängelsenämnden uppförda anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal m. m. må för beredande av löneökning motsvarande provisoriskt lönetillägg åt nämndens skrivbiträde överskridas med högst 420 kronor, dels fastställa av departementschefen förordad stat för ungdomsfängelsenämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels ock till Ungdomsfängelsenämnden för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 12 200 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 11 700 kronor. Anslagshöjningen avser att bereda rum för löneökning till nämndens skrivbiträde, motsvarande det provisoriska lönetillägget.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t medgiva, att den i gällande stat för ungdomsfängelsenämnden uppförda anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal m. m. må för be-

redande av löneökning motsvarande provisoriskt lönetillägg åt nämndens skrivbiträde överskridas med högst 420 kronor;

b) fastställa följande stat för ungdomsfängelsenämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Stat.

Avlöningar.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	kronor	4 700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal m. m.	»	3 800

Omkostnader.

Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	»	3 700
Summa kronor		12 200;

c) till *Ungdomsfängelsenämnden* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 12 200 kronor.

35:o) **Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, s. 116 och 117), vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär en av anslagsbelastningen motiverad höjning av anslaget med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

36:o) **Ersättning till Stockholms stad för underhåll av fångar i stadens rannsakningsfängelse.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, s. 117 och 118), vilket innebär en sänkning av anslaget med 85 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till Stockholms stad för underhåll av fångar i stadens rannsakningsfängelse* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 225 000 kronor.

37:o) **Skyddskonsulentorganisationen.** Kungl. Maj:t har (punkt 45, s. 118—120) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad stat för skyddskonsulentorganisationen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels ock till Skyddskonsulentorganisationen för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 216 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 209 500 kronor. Enligt den för anslaget fastställda staten disponeras anslaget med 1 500 kronor till arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, med 119 500 kronor till avlöningar till icke-ordinarie personal, med förslagsvis 17 000 kronor till rörligt tillägg och med förslagsvis 71 500 kronor till omkostnader.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 6 500 kronor för mötande av ökade kostnader för skrivhjälp.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må

a) fastställa följande stat för skyddskonsulentorganisationen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Stat.

Avlöningar.

1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	1 500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	126 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	17 000

Omkostnader.

Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	»	71 500
		<hr/> Summa kronor 216 000;

b) till *Skyddskonsulentorganisationen* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 216 000 kronor.

38:o) **Övervakning av villkorligt dömda.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 120), vilket i förhållande till innevarande budgetår innebär en av anslagsbelastningen och den nya lagstiftningen om villkorlig dom betingad anslagsökning med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Övervakning av villkorligt dömda* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

39:o) **Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl.** Kungl. Maj:t har (punkt 47, s. 121 och 122) föreslagit riksdagen att till Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl. för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 40 000 kronor.

Medel under förevarande anslag anvisades första gången av 1944 års riksdag. Anslaget, som upptogs i riksstaten med 6 800 kronor, avsågs för bestridande av ersättningar åt tillsynsmän för villkorligt frigivna samt åt tillsy-

ningsmän över dem som utskrivits på prov enligt lagen om ungdomsfängelse, tvångsuppfostran samt förvaring och internering. Bestämmelser om gottgörelse för tillsynen ha meddelats i kungörelser den 17 november 1944 (nr 757 och 758).

Medelsbehovet för budgetåret 1945/46 har uppskattats till 40 000 kronor, därav 20 000 kronor för tillsyn av villkorligt frigivna, 10 000 kronor för tillsyn av till ungdomsfängelse dömda, 2 000 kronor för tillsyn av förvarade och internerade, 7 000 kronor för tillsyn av från tvångsuppfostringsanstalt utskrivna och 1 000 kronor för resekostnader.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 40 000 kronor.

40:o) **Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, s. 122 och 123) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.* för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 100 000 kronor.

41:o) **Bidrag till svenska skyddsförbundet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, s. 123 och 124) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska skyddsförbundet* för budgetåret 1945/46 anvisa ett anslag av 100 000 kronor.

Uppfostringsanstalterna.

42:o) **Statens uppfostringsanstalt å Bona: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 50, s. 125—131) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens uppfostringsanstalt å Bona, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, dels ock till Statens uppfostringsanstalt å Bona: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 272 800 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 280 000 kronor.

Till utgångspunkt för anslagsberäkningen för innevarande budgetår togs en medelbeläggning å anstalten av 210 elever. Med år 1944 har en minskning av antalet nykomna elever inträtt. Minskningen tillskrives i huvudsak tillämpningen av de nya lagarna om villkorlig dom och om åtalseftergift mot vissa minderåriga. Å andra sidan beräknas medelvistelsen vid anstalten komma att öka. Till grund för anslagsberäkningen för budgetåret 1945/46 har lagts en medelbeläggning av 160 elever, därvid förutsatts att, därest tillströmningen av elever skulle avta under återstoden av innevarande budgetår, eventuell begränsning av medeltilldelningen skall kunna ske genom Kungl. Maj:ts försorg.

På grund av den höga elevbeläggningen har Bonaanstaltens personal under de senaste åren förstärkts med en extra assistent i lönegraden Ex 20, 6 extra förmän och en extra nattvakt. Dessutom har antalet extra arbetsledare, vilka åtnjuta avlöning av jordbrukets medel, måst ökas. Den beräknade nedgången i elevantalet har synts böra föranleda en reduktion icke blott av den å jordbrukets stat avlönade personalen utan även av den icke-ordinarie personalen med den extra nattvaktstjänsten och tre extra förmanstjänster. Den år 1943 inrättade extra assistenttjänsten har ansetts böra tills vidare bibehållas, enär denna befattning ansetts behövlig även vid en beläggning av normal storlek. Förbättrad löneställning föreslås för tre förste förmän och sex förmän som undervisa i yrkesämnena inom hantverk och industriellt arbete. Av dessa skulle befattningarna såsom förste förman (lönegraden A 8) omändras till befattningar såsom yrkesmästare av 1:a klass (lönegraden A 10) och befattningarna såsom förman (lönegraden A 6) till befattningar såsom yrkesmästare av 2:a klass (lönegraden A 8).

Med anledning av sålunda föreslagna förändringar har anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän uppräknats med 2 300 kronor, anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal sänkts med 8 600 kronor samt anslagsposten till rörligt tillägg sänkts med 900 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens uppfostringsanstalt å Bona:

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 direktör	A 27
1 pastor och förste lärare	A 24
1 lantbruksinspektör, tillika avdelningsföreståndare	A 18
2 lärare, tillika avdelningsföreståndare	A 18
1 arbetsledare, tillika avdelningsföreståndare	A 18

Befattning	Lönegrad
1 räkenskapsförare och redogörare	A 17
2 uppsyningsmän	A 10
3 yrkesmästare av 1:a klass	A 10
6 yrkesmästare av 2:a klass	A 8
5 förste förmän	A 8
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass	A 8
15 förmän	A 6
1 husmoder	A 6
1 eldare av 2:a klass	A 5;

b) fastställa följande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 148 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 3 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 85 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 34 600

Summa kronor 272 800;

c) till *Statens uppfostringsanstalt å Bona: Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 272 800 kronor.

43:o) **Statens uppfostringsanstalt å Bona: Omkostnader.** Med tillstyrkan-
de av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, s. 131—134), vilket innebär en av
beräknad minskad elevbeläggning föranledd anslagssänkning med 20 100
kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt å Bona: Omkostnader* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsan-
slag av 250 900 kronor.

44:o) **Understöd till skyddshemmen å Viebäck. Kostnader för transport
av minderåriga till uppfostringsanstalt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag
(punkterna 52 och 53, s. 134 och 135), vilka i förhållande till innevarande
budgetår innebära oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1945/46 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Understöd till skyddshemmen å Viebäck* 125 000 kronor,

b) till *Kostnader för transport av minderåriga till uppfostringsanstalt* 10 000 kronor.

Diverse.

45:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Fångvårdsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 54—56, s. 135 och 136) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1945/46 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Fångvårdsstyrelsens delfond* 603 000 kronor,

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* 333 000 kronor,

c) till *Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark* 22 000 kronor.

46:o) **Särskild ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande. Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och konstnärliga verk. Bidrag till den internationella penitentiära kommissionen. Bidrag till Nordisk Tidsskrift for Strafferet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 57—60, s. 136 och 137) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1945/46 anvisa

a) till *Särskild ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande* ett förslagsanslag av 70 000 kronor,

b) till *Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och konstnärliga verk* ett förslagsanslag av 3 000 kronor,

c) till *Bidrag till den internationella penitentiära kommissionen* ett förslagsanslag av 1 000 kronor,

d) till *Bidrag till Nordisk Tidsskrift for Strafferet* ett anslag av 1 200 kronor.

47:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, s. 137 och 138) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 225 000 kronor.

48:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, s. 138) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

49:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Beträffande Kungl. Maj:s ifrågavarande förslag (punkt 63, s. 138) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

50:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, s. 138) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

51:o) **Kristillägg. Provisoriskt lönetillägg.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 65 och 66, s. 139) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 27 februari 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Bernhard Nilsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Gustaf Iwar Anderson, von Heland, Gillström, Ekströmer, Wiklund, Gustav Emil Andersson och Albertsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Eriksson i Stockholm, Svensson i Grönvik, Danielsson, Pettersson i Dahl, Andersson i Malmö, Lindholm, fru Alvéén, herrar Sefve, Åkerström, Pettersson i Degerfors och Birke*.

Reservation

vid punkten 13:o (Hovrätterna: Avlöningar) av herrar *von Heland, Gustav Emil Andersson, Albertsson, Svensson i Grönvik, Danielsson och Pettersson i Dahl*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Vad först angår frågan om löneställningen för biträdet hos advokatfiskalen i Göta hovrätt vill utskottet framhålla, att Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av en kontoristtjänst i lönegraden Eo 9 överensstämmer med hovrättens egen framställning i ämnet. Utskottet är icke berett att med frångående av detta förslag förorda motionärernas yrkande om inrättande i stället av en kansliskrivartjänst i lönegraden A 11. Emellertid vill utskottet erinra om att lönenämnden funnit frågan om den riktiga löneställningen för hovrätternas biträdespersonal påkalla en genomgående omprövning. Utskottet förutsätter, att en sådan skall komma till stånd och att därvid löneställningen för ifrågasvarande biträde ånyo tages under övervägande.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag i jämväl övriga delar och hemställer alltså,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I:111 och II:245

a) bemyndiga — — — till 2,

b) fastställa följande avlöningsstat för hovrätterna att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

Svea hovrätt.

Göta hovrätt.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän,
förlagsvis kronor 227 700

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor	14 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	238 500
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	62 800
Summa kronor		543 000.

Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Hovrätten för Övre Norrland.

c) till *Hovrätterna: Avlöningar* för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 2 151 400 kronor.»